N°. 3451. **1858.**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de uitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 10 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 September.

Een van de wrangste vruchten onzer hedendaagsche beschaving en verlichting is te vinden in de al te ver gedrevene administratieve centralizatie, die Europa overheerscht. Men heeft daarvan een keurslijf gemaakt, waarin Europa zit vastgeschroefd, en waardoor een groot deel van de burgerlijke vrijheden aan banden is gelegd. Men heeft daarvoor in de plaats gekregen eenige politieke regten, waaraan men den naam van vrijheden heeft geschonken. Wij stellen die politieke regten op hoogen prijs; maar zijn tevens van meening, dat zij den last niet verminderen, die uit het gemis van de civiele vrijheden ontstaat.

De zucht om te centralizeeren heeft ten grondslag gehad het denkbeeld, dat men meerder eenheid moest brengen in het staatsbestuur, dat voorheen in Europa wel een weinig al te veel verbrokkeld was. Opmerkelijk is het intusschen, dat het systeem van centralizatie haren opgang te danken heeft aan de hervorming der 16e eeuw, die eeuw, waaraan men de goedheid heeft de wording der vrijheid te danken, waarop Europa tegenwoordig roem draagt. De groote hervorming verscheen in de wereld, gewapend met den kreet der vrijheid, die dadelijk in losbandigheid, burgeroorlog en Europeesche oorlogen oversloeg. Het onvermijdelijk gevolg daarvan was, dat de zoogenaamde vrijheid despotismus voortbragt. Dat despotismus organizeerde langzamerhand het centralizatiestelsel, tot dat de groote Fransche revolutie uitbrak. Deze wierp alles omver wat in Frankrijk en elders nog van het oude stelsel van provinciale en plaatselijke zelfstandigheid was overgebleven. Zij vernietigde de korporatiën, waarin de burgerlijke vrijheden georganizeerde beoefenaars en verdedigers hadden. De revolutionnaire passer werd over allen en alles uitgespreid, en in de plaats van een levend staatsorganismus trad er een in individuën verbrokkelde natie te voorschijn. Dat was het tijdstip om het systeem van centralizatie te voltooijen, ten einde, evenzeer elk individu als de gansche natie onder de vleugelen van het administratieve net op te vangen.

Dit bleef dan ook niet uit. De grondslagen daartoe door de konventie gelegd werden door Keizer Napoleon ontwikkeld en in toepassing gebragt. Alles werd in zijne hand zamen gevat; alle zelfstandigheid en onafhankelijkheid verdween, en in plaats van de vruchtbare verscheidenheid, die de eenheid niet uitsluit, verkreeg men eene doodende uniformiteit, die de onderscheidene krachten vermoordt, of onderdrukt en in allen geval voor den Staat doet verloren gaan. Het was het despotismus van den Cesar, dat, toen hij viel, en eene konstitutionneele orde voor het Keizerrijk in de plaats kwam, de triomf van de centralizatie als zelfstandige en tevens onverantwoordelijke magt voortbragt en in een revolutionnair werktuig herschiep. Deze had zich, onder de [illegible] van geheel Europa meester gemaakt, en [illegible] moeijelijk zal zijn te fnuiken.

De jeugdige Keizer van Oostenrijk worstelt daartegen met alle magt, en het schijnt dat Keizer Napoleon op zijne beurt de banden, die de centralizatie aangelegd heeft, wil los maken.

Wij vernemen altans, dat hij eene kommissie heeft benoemd, die de quæstie van de decentralizatie zal hebben te onderzoeken en daarover een rapport moet uitbrengen. Wij hopen, dat deze kommissie middelen zal weten op te sporen, waardoor het te ver gedreven stelsel van centralizatie zal kunnen worden gebroken. Het is ook voor ons, Nederlanders, van belang, dat die poging slaagt.

Wij zijn in den revolutionnairen atmosfeer, die Frankrijk omsluit, opgenomen, en volgen Frankrijk als een satelliet, hoewel, God zij geloofd, langzaam. Eene reaktie tegen de centralizatie in Frankrijk zou derhalve hier niet zonder gevolgen blijven.

Daarenboven is er nog eene andere zijde, die ons voordeelig zijn kan. Frankrijks centralizatie is op dusdanige hoogte gebragt, dat van Parijs de rust van Frankrijk en Europa afhangt. De zaak is immers eenvoudig deze, dat alles te Parijs is gekoncentreerd in handen van de administratie, zonder welke niemand iets hoegenaamd doen kan. Deze toestand heeft de zelfstandigheid en werkdadigheid [illegible] provinciën gedood, die alles van Parijs verwachten. Te Parijs toch moet van alles het initiatief genomen worden, altijd en alleenig door de administratie. En die administratie, dewijl zij bestaat uit eene onafzienbare reeks van onverantwoordelijke personen, die elkander dekken, en niet handelen dan op bevel, heeft hoegenaamd geene kracht of zelfstandigheid tegen een revolutionnair feit, dat te Parijs een goevernement omverwerpt en een ander aanbrengt. Zoodra eene revolutie te Parijs voltrokken is, geeft de telegraaf bevelen, en voert de stoom nieuwe prefekten in de provinciën aan, en de revolutie gaat uit Parijs over Frankrijk, als ware zij eene eenvoudige administratieve operatie. Zeer natuurlijk, omdat in het systeem van centralizatie alle autoriteiten werktuigen zijn, die uit het middenpunt den stoot moeten ontvangen, die ze in werking brengt. Er is geen initiatief dan te Parijs. Komt er eene revolutie; dan weet niemand wat te doen, omdat niemand bevelen heeft, tot dat de telegraaf de nieuwe bevelen van de nieuwe orde van zaken verkondigt. Onmiddellijk gaat dan de gansche administratie in het nieuwe systeem over. Want als administratie heeft zij geen karakter, omdat zij geen initiatief, dat is geene eigene bewegingskracht bezit. Enkele mannen van karakter verwijderen zich, maar zijn niet in staat om in het raderwerk tegen de revolutie in te grijpen. Anderen, daarentegen, worden verwijderd om plaats te maken voor de vrienden van den dag. Maar daarmeê dan ook loopt de geschiedenis der revolutie af in het personeel der administratieve centralizatie, die onder de nieuwe orde van zaken haren gewonen loop hervat, als ware er niets gebeurd.

In dat ellendig systeem heeft de Fransche Keizer, naar aanleiding van Orsini's moordaanslag, bereids een krachtigen greep gedaan. Hij heeft de legermagt gedecentralizeerd. De vijf groote kommandementen, waarin hij Frankrijk verdeeld heeft, hebben ten doel, om de maarschalken, bij eene eventueële revolutie tot een zelfstandige handeling te magtigen, als de revolutie zich meester mogt maken van Parijs. De maarschalken zullen in dat geval in hun kommandement alle magt tot zich kunnen trekken, de revolutie in de provinciën bedwingen, en zoo mogelijk naar Parijs gaan om er de revolutie te bevechten.

Dat is reeds veel, maar niet genoeg. Men moet met het leger ook de bevolkingen van den Parijschen invloed onafhankelijk trachten te maken. En dat kan niet anders geschieden dan door de decentralizatie van de civiele autoriteiten, die op eigen beenen moeten leeren staan, en een initiatief, des noods tegen Parijs, moeten weten te nemen. Maar daar zit de moeijelijkheid, die niet door den arbeid van een dag of een jaar kan worden opgeruimd.

„Vooreerst, omdat wat er goeds is in de centralizatie zal moeten worden behouden. Men zal huiverig zijn om eenigen van de vele voordeelen van het systeem daaraan op te offeren. En zonder eenigen van die offers zal het moeijelijk zijn een middenweg te vinden.

Ten tweede, omdat het voor de zelfstandigheid van de provinciën noodig is, óf dat er korporatiën bestaan, die ze steunen — en deze wil men niet — óf dat men personen aan 't hoofd plaatst, die verre van kreaturen te zijn, door karakter of maatschappelijke pozitie een eigen wigt ook tegen 't goevernement hebben. Een verkeerd begrip van de vrijheid en gelijkheid zou zulks weeren, als niet reeds de onvastheid van de nieuwe dynastie onvermijdelijk deed uitzien naar kreaturen, waarop men meent onvoorwaardelijk te kunnen rekenen, omdat zij geen karakter hebben. Dat is eene kwaal, waarover vele goevernementen onverstandiglijk struikelen, die zich toevertrouwen aan dezulken, die nooit tegenspreken en *quand même* uitvoeren wat men hun voorlegt. Het zijn juist dezulken, waarop men ten tijd van revolutie het minst rekenen kan, dewijl zij, gewoon te buigen, nooit weerstand hebben geboden, en ongetwijfeld niet in verzet zullen komen tegen eene revolutie. Zij zullen de eersten zijn, die zich scharen onder de nieuwe orde van zaken, zoodra ze kan doorgaan voor gevestigd. En gedurende de worsteling zullen zij bedaardelijk afwachten wat er komen zal, om er zich aanstonds bij neer te leggen.

Ten derde is het Fransche volk zoo zeer gewend zich naar alles te plooijen dat uit Parijs komt, dat die eenmaal door het Fransche karakter aangenomen plooi bezwaarlijk zal zijn te verschikken. 't Is niet mogelijk in den thans bestaande volksgeest eenige verandering te brengen, dan door eene inspanning van vele jaren. In 't jaar 1848 bestond in de provinciën eene neiging, om zich van den zedelijken invloed van Parijs los te maken. Er is ongelukkig niets van overgebleven. Men tracht thans door de stoffelijke belangen een geest van initiateit op te wekken. Het is goed. Maar men moest daarbij insgelijks te baat nemen de letterkunde met de tongvallen der provinciën, en vooral de godsdienst. Wij zijn overtuigd, dat de godsdienstige zin, indien hij onder de Franschen krachtig herleven kan, meer dan iets anders zal uitwerken, om eene genoegzame zelfstandigheid in de provinciën te doen herleven. Maar de tijd is nog ver af, dat wij ons daarmeê vleijen mogen.

Inmiddels is het ons aangenaam, dat men een begin heeft gemaakt met het het verbreken van het centralizatie-stelsel, en wij wenschen aan de pogingen, in die rigting te doen, den besten uitslag.

De plotselinge sluiting van een verdrag tusschen China, de drie Europeesche mogendheden en de Vereenigde Staten, heeft, toen die tijding aankwam, allerwege groote verwondering gewekt. Toen wij dit berigt mededeelden, bragten wij in herinnering, dat wij vroeger reeds meermalen gezegd hadden, dat bij alle onderhandelingen en overeenkomsten met de Zonen van het Hemelsche Rijk, men er op bedacht moest zijn, dat de Chineezen op een of andere slinksche wijs een achterdeurtje openhielden, waardoor al de voordeelen, bij een of ander verdrag toegekend, konden ontsnappen. De *Times* van gisteren bevat berigten uit China, welke over den gang der onderhandelingen opmerkelijke bijzonderheden mededeelen en weder vele bewijzen leveren, hoe onoprecht en arglistig de Chineesche diplomaten te werk gaan. Het kost hun niet veel beloften te doen en overeenkomsten te sluiten, en nog minder die te verbreken wanneer hun het pistool van de borst wordt weggenomen. Overigens bevestigen de korrespondentiën van den *Times*, dat een verdrag gesloten is en het gunstige bepalingen bevat; maar tevens blijkt er duidelijk uit, dat de Chineezen de eerste gelegenheid de beste zullen aangrijpen, om die tot een doode letter te maken. Ziehier wat het Londensche blad schrijft:

„In de laatste twee uren hebben wij inzage genomen van verscheidene brieven, aan personen, in Engeland wonende, van den Peiho gerigt. Zij doen ons een naauwkeurig inzigt verkrijgen in de onderhandelingen, gevoerd tusschen de Europeesche mogendheden en het hof van Peking. Zoodals bekend is, waren den 4n Junij twee Chineesche gezanten van hoogen rang te Tien-Tsin aangekomen. De eene was een Chinees, de andere een Tartaar. De oudste, Kwei-Liang, wordt als een drie-en-zeventigjarigen grijzaart van innemende manieren afgeschilderd. De Tartaar is stil, nadenkend en schrander. Daarbij heeft hij een zeer grooten neus, iets wat bij de Chineezen zelden voorkomt. In een der brieven wordt gezegd, dat hij op Olivier Cromwell gelijkt. Men had overeengekomen, dat eerst eene bijeenkomst met lord Elgin en dan met baron Gros zou plaats vinden; daarop zou de Russische en [illegible] de Amerikaansche gevolmagtigde [illegible]. [illegible] begaf zich lord Elgin met zijn geheele gevolg, en van eenige officieren, die als toeschouwers medegingen, vergezeld, naar de zaal, waar de onderhandelingen zouden plaats vinden. De optogt, door 150 zeesoldaten als bedekking begeleid, trok in draagstoelen voort.

„Het gedrag der Chineezen gaf van feestelijke hoffelijkheid blijk en nadat thee gedronken was en komplimenten gewisseld waren, opende Kwei-Liang de onderhandelingen door te zeggen, dat zijne keizerlijke gebieder den brief van Lord Elgin had ontvangen, en om de zaak snel ten einde te brengen, zijne dienaren had afgezonden in

plaats van op het schrijven te antwoorden. Lord Elgin antwoordde, dat hij verheugd was de keizerlijke gezanten te zien, en zijne Koningin hem volmagten mede gegeven had om de zaak snel ten einde te brengen en wel op eene zekere en passende wijs. Hij voegde er bij bereid te wezen zijne geloofsbrieven openlijk te toonen, als de keizerlijke kommissarissen hetzelfde wilden doen. Daar de mandarijnen hierin toestemden, haalde lord Elgin zijne geloofsbrieven te voorschijn, en de heer Wade, de tolk, vertaalde die overluid in het Chineesch. Dit moet een zeer belangwekkend tooneel hebben opgeleverd. De Chineesche onderhandelaars luisterden met gespannen aandacht, en een hoop sekretarissen en schrijvers, die op den achtergrond aanteekeningen maakten, drongen zich om de tafel heen. De inhoud van dit stuk verraste hen kennelijk meer dan dat die hun genoegen gaf. Nu kwam de beurt aan Kwei-Liang om zijn geloofsbrieven en die zijner ambtgenooten te toonen. Eerst kwam een jong mensch, die er zeer schrander uit zag, te voorschijn. Hij heette Pind en was onder-prefekt in een of ander distrikt van Tchili. Hij gaf Kwei-Liang een zak van gele taf, dien deze met eerbied aannam, hem een oogenblik boven zijn hoofd hield, en er toen een stuk vuil papier uithaalde, dat hij den tolk ter hand stelde. Terwijl deze den inhoud voorlas, sloeg elke Mandarijn met sluwe oplettendheid het gelaat van Lord Elgin gade, en toen dit meer en meer betrok, liet Kwei-Liang zich uitdrukkingen ontvallen als: „volmagten, zooals Lord Elgin ze bezit, zijn in China niet bekend." „volmagten worden in China nooit bezegeld", enz. Er was voor den wrevel van Lord Elgin een goede reden voorhanden, want de brief des Keizers bevatte ongeveer het volgende: Kwei-Liang, Hwang-Schana *c. s.* moeten zich naar de Engelsche en Fransche vreemdelingen begeven, en hen vragen, waarom zij den Pei-ho zijn opgevaren. Als zij ontwaren dat het hun opregte wensch is een eind aan den oorlog te maken, moeten zij hun eischen inwilligen, altijd zoo daarin niets is, dat met de gebruiken van het Hemelsche Rijk, de waardigheid des Keizers of den wil des volks strijdt. Zoo de eischen van dien aard zijn, mogen zij den Keizer voorgelegd worden, die dan zijn wil kenbaar zal maken.

Toen dit stuk ten einde was gelezen stond lord Elgin op, liet zijn draagstoel brengen en zeide op barsche wijze, dat de volmagten der keizerlijke kommissarissen ontoereikend waren. Hij en zijn staf namen daarop weder plaats in hunne draagstoelen. De wachten prezenteerden het geweer, het muziekkorps speelde: *God save the Queen* en de Engelschen trokken af, terwijl de Mandarijnen redekavelden, om te betuigen dat het voor hen onmogelijk was uitgebreidere volmagten te erlangen dan de reeds ontvangene. Zoo eindigde het eerste bedrijf van dit blijspel. Geen logen is den Chineesche Mandarijnen te onbeschaamd, geen streek te laag. De bijeenkomst was hun toegestaan op de stellige verzekering dat zij volmagten bezaten. Zij vertoonden echter niets anders dan een verlof om eischen aan te hooren, en het lijdt geen twijfel dat zij grooter volmagten in *petto* hadden, volgens welke zij zoo ver mogten gaan als mogelijk was. Het volgende bedrijf kwam hiermede goed overeen. Op den 8n Junij vernam men, dat Key-ing, onze oude kennis van het jaar 1842, die sir Henry Pottinger in de meening had weten te brengen, dat hij (Key-ing) veel vriendschap gevoelde voor het geheele barbaren-ras in het algemeen, en een persoonlijke vriendschap voor den barbaar Henry Pottinger in het bijzonder, te Tien-tsing was aangekomen. Key-ing was in rang verlaagd geworden wegens het verdrag van Nanking. Thans zou hij die schande weder uitwisschen door den raad der Barbaren ten schande te maken.

(*Vervolg en slot morgen.*)

In de *Amsterdamsche Courant* lezen wij dat op het diner ten hove van verleden Dingsdag Z. M. een hartelijken toast heeft uitgebragt op Amsterdam, als de hoeksteen van het Rijk. Z. M. betuigde geene woorden te hebben om aan den burgemeester alles uit te drukken wat HD. gevoelde, maar verzocht hem zijn hartelijken dank aan al de ingezetenen over te brengen, en hun te verzekeren dat door zijn geliefden zoon een nieuwe band tusschen hem en de hoofdstad gelegd was; voorts dat het geheele Huis van Oranje nimmer het onthaal zal vergeten thans wederom ondervonden. De burgemeester heeft in treffende woorden den toast des Konings beantwoord.

Z. M. heeft daarop den burgemeester benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, en persoonlijk hem de versierselen dier orde overhandigd.

Door den heer burgemeester is ontvangen de som van *f* 2000, door Z. M. den Koning bij het verlaten der stad ten behoeve der algemeene armen geschonken.

Men verneemt, dat het dezer dagen door een dagblad medegedeelde berigt, alsof op het budget van Binnenlandsche Zaken voor 1859 ruim 30 millioen voor spoorwegen zal worden uitgetrokken, ongegrond is.

Door den Kommissaris des Konings in Noord-Brabant, als daartoe door Z. M. den Koning gemagtigd, zijn tegen den 20 Sept. a. s. bijeengeroepen de Provinciale Staten van Noord-Brabant tot het houden eener buitengewone vergadering, ten einde daarin over te gaan tot de benoeming van een lid in het kollegie van gedeputeerde Staten, ter vervanging van wijlen den heer Mr. J. A. M. Roels.

Wij vernemen dat het bestek en de begrooting, door den waterstaat opgemaakt, tot het bouwen van eene schutsluis met de daarstelling van een buiten- en binnen kanaal en verder bijbehoorend werk in het fort Crevecoeur tot afsluiting der Diese, heden aan Zijne Exc. den heere minister van Binnenl.-Zaken ter goedkeuring is opgezonden. (*N. B.*)

In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden van heden is behandeld de bekende zaak van de firma van der S. en van P. te Schiedam, door het Prov. Geregtshof in Zuid-Holland vrijgesproken van overtreding der wet op het binnenlandsch gedistilleerd. Het betreft hier eene questie in hoever de administratie moet gaan, wanneer zij gebruik maakt van hare bevoegdheid tot afstoking. Tegen het arrest van vrijspraak was door de administratie kassatie aangeteekend. Dit beroep werd heden in het breede toegelicht door den rijks-advokaat Mr. G. Delprat en bestreden door den heer Mr. G. M. van der Linden. Konkluzie 22 September.

Eene kommissie uit den gemeenteraad van Tongeren (Belgiesch Limburg) doorreist thans Noordbrabant, om zich met de verschillende gemeentebesturen en Kamers van Koophandel alhier in aanraking te stellen, ten einde hunne ondersteuning te vragen voor eenen spoorweg van gemelde stad over Bilsen, Peer, Eindhoven, 's Bosch, ter verbinding met de Hollandsche spoorwegen. Gisteren heeft gemelde kommissie eene bijeenkomst gehad met het dagelijksch bestuur van 's Bosch.

Z. M. heeft de hoogleeraren Cock, v. Assen, v. d. Boon Mesch en Vissering benoemd tot grootofficieren van de orde van de Eikenkroon.

Blijkens mededeelingen van onderscheidene telegraafbesturen zijn te Terranova op Sicilie, te Dalaroe in Zweden, en te Dinan en Marans in Frankrijk, telegraafkantoren geopend, en het eerst genoemde op de gewone voorwaarde over het grenstpunt bij Ferrara, dat te Dalaroe tegen de voor Stokholm bestaande prijzen en de beide laatstgenoemde kantoren tegen gelijke prijzen als naar Alais, langs de Belgische lijnen, over Quiévrain, bereikbaar.

Langs den Glükstadt-Itzehoër spoorweg in Holstein zijn telegraafkantoren te Itzehoe en te Glükstad in dienst gesteld. De verzending daarheen geschiedt, te rekenen van Altona, op dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde prijzen als naar de kantoren langs den Altona-Kieler spoorweg.

Voor het geval dat berigten naar Eschweiler, Stolberg en Horrem over Maastricht worden verzonden, is het overgangskantoor voor de twee eerstgenoemde Aken en voor het laatste Düren.

Te Roda in Saksen is beperkte dagdienst ingevoerd.

Uit nadere mededeelingen blijkt, dat de spoorwegtelegraafkantoren te Arheilgen en Bickenbach, in Hessen, vroeger ten onregte als Badensche kantoren zijn opgegeven, alsmede dat het kantoor te Friedrichsfeld zoowel over Darmstadt als over Heidelberg, en dat te Grossachsen alléén over Darmstadt te bereiken is.

Z. M. heeft benoemd: tot officier der orde van de Eikenkroon, W. H. Dijkmeester; herbenoemd: als burgem. der gem. Brummen, jhr. mr. C. H. baron van Rhemen van Rhemenshuizen; vergund het aannemen en dragen der versierselen van de Adolfsorde, hem door Z. D. H. den Hertog van Nassau geschonken, jhr. C. H. F. Dumonceau.

's GRAVENHAGE, 8 Sept. Ten 2½ ure verkondigde het klokkenspel, dat de buitengewone trein, die smaakvol versierd was, aan het station was aangekomen. H. M. de Koningin en Z. K. H. de jeugdige Prins Alexander hebben zich onmiddelijk naar het Huis ten Bosch begeven, en werden door de ontelbare volksmenigte met veel gejuich begroet. Met niet minder blijken van geestdrift werden Z. M. de Koning en Z. K. H. de Prins van Oranje door de menigte ontvangen, toen deze naar het koninklijk paleis in het Noordeinde langs de prachtig getooide hoofdstraten terugkeerden. HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik vertrokken daarna naar het paleis in het Voorhout, terwijl HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik en Prinses Maria zich naar HD. buitengoed Bakkershagen hebben begeven.

Talrijk zijn de bezoekers, die zich bij het feest van heden naar de rezidentie hebben begeven.

Alvorens Z. M. de Koning van het station naar het paleis in het Noordeinde teruggekeerd is, heeft Z. M. den prins van Oranje naar het paleis aan den Kneuterdijk vergezeld. Z. K. H. werd aan den ingang aldaar ontvangen door den heer Camp, architekt der K... paleizen; de Koning heeft den kroonprins vervolg... welkom geheeten in Hds. nieuw paleis, en heeft daa... met Z. K. H. de appartementen, die met veel sma... zijn ingerigt, bezigtigd. Nadat Z. M. eenigen tijd ... het paleis van zijnen oudsten zoon had vertoefd, hee... Z. K. H. den Koning uitgeleide gedaan, die hierop na... HD. paleis is teruggereden.

Het weder, dat den geheelen dag regenachtig wa... helderde tegen het uur der aankomst van de vorstelij... personen op en schijnt een gunstigen keer te hebb... genomen; hetgeen voor de illuminatiën heden avond ... beste verwachtingen doet koesteren.

— 9 Sept. De algemeene illuminatie dezer rezident... gisteren avond, heeft de verwachting, die men daarv... had opgevat, nog verre overtroffen. Het gunstige wed... dat sedert den namiddag heerschte, bleef onafgebrok... voortduren en droeg tot den luister dezer verlichti... grootelijks bij. De paleizen van HH. KK. HH. Pri... Hendrik en Prins Frederik prijkten schitterend in ... en met de van wege de stad aangelegde verlichting we... ijverden die der hôtels van het algemeen bestuur, ... de buitenlandsche gezanten, de sociëteiten en koffi... huizen en de woningen der bijzondere ingezetene... allerwege had men al toegebragt wat aan deze illum... natie pracht, smaak en verscheidenheid kon bijzette... Verlichte lijnen der gebouwen, naam- en jaarcijfer... starren, kroonen, zuilen, hier met lichtglazen, da... met gaz, ginder met gekleurde ballons, of inweng... met bougies sierlijk tusschen groen en keurig gebloem... uitkomende: het geheel bood een verrukkelijk schou... spel aan.

In den vooravond, kort nadat de illuminatie ontstok... was, en ook later, zag men te midden van die ont... bare menigte de leden der koninklijke familie bij h... haling verschillende gedeelten der stad doorrijden, ... het behoeft wel niet gezegd te worden, dat het leve... digste gejuich HD. begroette. Niet alleen zijn de Koni... en de prins van Oranje de voornaamste straten de... gereden, maar ook de achterbuurten. Dit liet zich voo... vernemen bij de verschijning van Z. M. en Z. K. H. d... Prins van Oranje, in een open rijtuig gezeten; alsme... van H. M. de Koningin met Z. K. H. Prins Alexa... der, die zich in eene andere calèche bevonden. HH. K... HH. Prins en Prinses Hendrik en HH. KK. HH. Pr... en Prinses Frederik en Prinses Maria bezigtigden ... twee andere rijtuigen de feestvierende stad.

Bij de menigte toeschouwers, door de illuminatie g... lokt, was de voorstelling in den Kon. Fransch... schouwburg, niet zeer talrijk bezocht. Intusschen ble... men ook aldaar niet achterlijk op gepaste wijze h... feest te vieren, en een gedeelte van de voorstelling, ... liever de feest-soirée, werd met de tegenwoordigh... van H. M. de Koningin en HH. KK. HH. den pri... van Oranje en prins Alexander vereerd.

Het was ten ongeveer een ure, dat Z. M. de Koni... van Z. K. H. den Kroonprins aan diens paleis afsche... nam, de Prins deed Z. M. uitgeleide en een luid ho... zee der menigte deed zich op dit oogenblik, als t... besluite van dit feest vernemen.

— Als eene bijzonderheid nopens de illuminatie ka... worden medegedeeld, dat het stationsgebouw elektris... was verlicht, hetgeen een fraai effekt maakte op den g... heelen omtrek van het gebouw.

— Gisteren avond werden de wandelaars op d... Vijverberg, aangenaam verrast. De Rotterdamsche hee... die laatstelijk een togt van Rotterdam naar Keul... op zijne waterschoenen heeft gedaan, bewandelde namelij... den vijver.

— Heden voormiddag ten 10 ure is alhier met h... ringrijden een aanvang gemaakt; 28 paarden hebb... daaraan deelgenomen, terwijl een groot aantal toescho... wers in de Maliebaan vereenigd waren. Heden midd... ten 12 ure begint het algemeen volksfeest, dat, na... het zich laat aanzien, door het schoonste weder ... worden begunstigd.

— De Russische generaal der genie Todleben, ... eenigen tijd op het groot Stedelijk Badhuis te Scheven... gen heeft doorgebragt, is thans in het Hôtel de Be... levue in deze rezidentie gelogeerd.

— Naar men verneemt zullen door Z. M. eerstdaa... benoemd worden eenige 2e luitenant-kwartiermeesters ... administrateurs van kleeding en wapening, die in ... laatst der vorige maand hun examen voor ... rang hebben afgelegd.

— Z. M. heeft, bij besluit van 4 Sept. (te Amste... dam geteekend) en dus op den dag, waarop Hoogst... oudste zoon, de prins van Oranje, den 18jarigen oud... dom heeft volbragt, goedgevonden aan eenige ... officieren van de verschillende wapens, die de ... eischte geschiktheid hiertoe bezitten, alhoewel niet ... de bepaling voldoende, bij het voorschrift van het exam... gevorderd (namelijk dat zij 4 jaren dienst moeten h... ben, waarvan 2 als onderofficier), toelating te verl... nen, tot het examen, hetwelk in Oktober aansta... plaats hebben. Z. M. heeft echter besloten, dat gem... gunstige beschikking alleen geldende is voor het offici... examen, hetwelk in Okt. aanst. zal worden gehoud...

ZUTPHEN, 7 Sept. Jongstleden Vrijdag ochtend is een arbeider, die op den Zwiepsenberg, bij het nabuurige stadje Lochem, bezig was een waterput, welke in den laatsten tijd geen water meer gaf, uit te graven, door plotselinge instorting van dien put onder het zand bedolven en gestikt. Nadat gedurende twee dagen meer dan honderd werklieden hadden gegraven, heeft men eindelijk Zondag het lijk van den ongelukkige opgedolven. De vader van het slagtoffer was bij de opgraving tegenwoordig.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Sept. Prins Napoleon heeft ten voordeele van Algerië de toepassing van een beginsel erlangd, 't welk op de toekomst der Kolonie een zeer gunstigen invloed zal oefenen; het geldt namelijk de havens tot vrijhavens te maken, zoodat de handel zich op Afrikaanschen bodem onbedwongen zal kunnen ontwikkelen.

Het is den prins-minister evenwel niet dan na veel moeijelijkheden gelukt zijne vrijzinnige en verstandige bedoelingen de overwinning te doen behalen, daar de minister van Financiën en de administratie der Douane aan het beschermend stelsel met alle kracht vasthielden.

— Hoewel de bond tusschen Engeland en Frankrijk niet zoo innig is als tijdens den Krim-oorlog, worden de vriendschappelijke betrekkingen tusschen beide landen toch levendig gehouden, en men spreekt van eene onderneming, die beide zal verpligten om in de thans bestaande goede verstandhouding te volharden. Het betreft namelijk den togt tegen Madagaskar, waarvan evenwel nog geene officiëele berigten bekend zijn en die alzoo nog aan twijfel onderhevig is.

— Gisteren werd het gerucht verspreid van een vreeselijken moordaanslag van Muzelmannen op een Fransch konsul en zijn gezin. Bijzonderheden zijn nog niet bekend.

— In de *Correspondencia Autografia* van Madrid leest men:

„Door het Portugeesche goevernement is volkomen voldoening gegeven aan Frankrijk, wegens de aan de Fransche zusters van liefde en paters Lazaristen gedane beleedigingen. Na genoegzame inlichtingen aan den Franschen gezant te Lissabon te hebben gegeven, heeft het Portugeesche goevernement een dépêche aan zijn vertegenwoordiger te Parijs gezonden, met last die aan de Fransche Regering ter lezing te geven. Daarin wordt het levendigste leedwezen betuigd over hetgeen te Lissabon gebeurd is; er wordt in beloofd, dat de schuldigen gestraft en de verzekering gegeven, dat dergelijke feiten niet herhaald zullen worden.”

— Te Konstantinopel heeft men berigten ontvangen van Bagdad, dd. 4 Aug., die spreken van onlusten en oproerigheid onder de Arabieren, waarvan de voorname oorzaak de wet op de rekrutering is, waaraan de Arabieren zich niet willen onderwerpen. Men zegt, dat het gansche oord aan den regteroever van den Eufraat in vollen opstand is. De Sardar Ekrim Omer-Pacha heeft de te Bagdad en in de heilige steden wonende Persen en aan Isnam Ali, Isnam Hussein en Isnam Mussa, die sinds verscheidene geslachten in die steden verblijf houden, vermaand hunne grondbezittingen te verkoopen of Turksche onderdanen te worden. Weinigen zijn er die aan dat bevel gehoorzamen.

— Uit Erzerum wordt aan de *Presse d'Orient* geschreven: „Een keizerlijke firman veroorloofde verleden jaar den bouw van een latijnsche kerk te Erzerum. Die kerk is op dit oogenblik voltooid, dank zij den onvermoeiden ijver der Eerw. Paters Franciskanen en van den Sardinischen bouwmeester, den heer Brocca, die met de werkzaamheden belast was; de inwijding heeft den 15 Augustus, op den Napoleonsfeest, plaats gehad.

„Eene talrijke menigte, opgeroepen door klokgelui, welk voor het eerst te Erzerum gehoord werd, was bij de plegtigheid tegenwoordig, die opgeluisterd werd door de konsuls van Frankrijk en Rusland en den nieuwen vice-konsul van Oostenrijk. Het gebouw werd ingewijd door den Hoogeerw. pater Filippo de Bologna, prefekt der apostolische missiën van Trebizonde. De eerw. pater Emidio, prezident der missie van Erzerum, officiëerde bij de hoogmis, die door muziek werd begeleid, en Mgr. Salviani, bisschop der Armenische Katholieken, gaf den zegen.

„Op het oogenblik dat het koor het *Te Deum* aanhief, werd de Fransche vlag door het fort met een en twintig kanonschoten begroet. De goeverneur-generaal Arif-pacha had, om de orde te handhaven, een detachement troepen van het garnizoen gezonden; doch gelukkig is de tusschenkomst der militaire magt niet noodig geweest; wij verheugen ons te kunnen zeggen, dat Christenen en Muzelmannen, ja allen begrepen hoe eerbiedwaardig eene godsdienstplegtigheid is, waar de gedachte aan denzelfden God in aller harten leeft.

„Verscheiden Fransche rezigers, op dat tijdstip te Erzerum, hebben de plegtigheid bijgewoond. Onder hen merkte men op de heeren de Mongeret, de Plocqueville, kweekelingen der school te Saumur die naar Perzië gaan om in dienst van den Sjah te treden; den heer Sylvestre, vertegenwoordiger van het huis-Deville te Marseille; en eindelijk de heer Houry orientalist en Belgiesch schrijver, die ook naar Perzië gaat om te Teheran den leerstoel der geschiedenis en wijsbegeerte te vervullen.”

ENGELAND.

LONDEN, 8 Sept. Koningin Viktoria is gisteren avond te Leeds aangekomen, waar zij met veel geestdrift ontvangen werd. De stad was prachtig versierd en geïllumineerd en vol vreemdelingen, vooral werklieden, uit den omtrek. Heden ochtend zou H. M. de inwijding van het nieuwe stadhuis bijwonen om zich na den afloop daarvan, naar hare goederen op Balmorel in Schotland te begeven.

— De hertog van Cambridge heeft gisteren eene revue gehouden over de troepen te Doever. Meer den duizend 60ponders en ander zwaar vestinggeschut zijn in den jongsten tijd verzonden geworden naar de verschillende havens en steden aan de Engelsche kust, alles volkomen geëquipeerd en voorzien, met toestellen voor het werpen van gloeijende kogels en andere projektielen van de meest vernielende werking. Onder dit cijfer is niet begrepen het groot aantal 18ponds batterij-stukken mede geëxpediëerd.

— De telegraafkabel, welke de Normandische eilanden, Yersey, Guernsey en Alderney aan Engeland zamenhecht is voltooid.

— Kardinaal Wiseman is te Dundalk, in Ierland, met groote blijdschap ontvangen. De straten waren met bloemen en vlaggen versierd. Des Vrijdags hield Zijne Eminentie voor eene ontelbare menigte in de St-Patrickskerk eene leerrede, en 's avonds werd er een feestmaal gegeven, waaraan 180 personen, waaronder verscheidene Bisschoppen, deel namen en waarop een toast op de gezondheid der Koningin werd uitgebragt.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 6 Sept. De vermaarde humorist M. G. Saphir is gisteren overleden.

— Het zegel op de dagbladen zal, naar men verneemt, met 1° Januarij op alle bladen, ook op die welke niet van staatkundigen aard zijn, uitgebreid worden; de *penny*-bladen ontvangen daardoor den doodsteek. Het overlijden van dezen tak van nijverheid, die zich bij uitsluiting met het fabriekaat van roover-, moord- en zakkenrollers-romans bezig hield, zal niemand betreuren.

— Een Hongaarsch dagblad meldt, dat in het dorp Degh (Transylvanië) het ambt van gemeente-sekretaris door een vrouw wordt waargenomen, die in de uitoefening van dien post zeldzame bekwaamheden ten toon spreidt.

BERLIJN, 7 Sept. In een blad leest men: „Geen politiek nieuws! Maar aller aandacht is hier gevestigd op de vraag betreffende de toekomstige Regering. Hoe vaart de Koning? Wat is er nopens het regentschap bepaald? Is het waar dat de Koningin den Koning er toe wil nopen afstand te doen, op voorwaarde dat men hem de civiele lijst en de domeinen late? Zal er een voorloopige Regering, een regentschap, of mede-regentschap zijn? Dit zijn de vragen, welke men overal elkander doet. En overal bespreekt men de verschillende oplossingen, welke op die vragen gegeven kunnen worden.

„Zulk een toestand is te onverdragelijker, daar wij de verkiezingen te gemoet gaan, waarvan de uitkomst zeer verschillend zal zijn met die, welke dezelfde minister van Binnenlandsche Zaken nu drie jaren geleden verkreeg. Want 't is een daadzaak, dat de natie hare verwijten begint te formuleeren. Ook ontbreken er geene stemmen, die eene zekere partij beschuldigen van eene onnoodige verlenging van den tegenwoordigen toestand en hen zelfs verantwoordelijk stellen tegenover de natie, wegens de noodlottige gevolgen, die daaruit kunnen voortspruiten. Intusschen verdedigt die partij hardnekkig haar terrein, schoon met weinige hoop. 't Is de partij, die voor een mede-regentschap, een tijdelijk regentschap, kortom voor iets anders ijvert, mits de Koning slechts zijne domeinen behoude.

„'t Is gemakkelijk zich voor te stellen hoe grievend deze verborgen strijd voor den Prins van Pruissen moet zijn, te midden det talrijke klagten, die aan alle zijden oprijzen. Ik verzeker u nogmaals, dat de Prins geen mede-regentschap zal aanvaarden; hij zal tot de voorwaarde niet toetreden, om de domeinen ter beschikking van den Koning te laten, want, hij mogt dit willen, de konstitutie verzet er zich tegen.

„In afwachting nu van eene aanstaande oplossing zijn de geruchten, waarvan ik spreek, in omloop en baren onrust. Wat de gezondheid van onzen beminden vorst betreft, ze laat niets te wenschen over, altans ten aanzien van het ligchamelijke; maar zijne noodlottige afmatting in het hoofd houdt aan en er is misschien geen arts, die eene volmaakte genezing verwacht. De doorluchtige zieke wenscht vurig naar rust, waarom hem datgene niet vergund, wat hij zoo wettelijk verdiend heeft na eene achttienjarige regering, waarvan de toekomstige geslachten, beter zelfs dan wij, de weldaden zullen waardeeren.”

— In een dagblad, te Freiburg uitkomende, leest men verscheidene bijzonderheden nopens de algemeene vergadering van het Zwitsersche genootschap van Pius IX, den 26 Aug. te Stanz gehouden. Daarin vindt men onder anderen 't volgende: „Dit genootschap, den 21 Julij van het voorgaande jaar gesticht, bestaat nu elf maanden. Te Beckenried werden door de Katholieken van alle Zwitsersche gewesten de grondslagen gelegd eens genootschaps, bestemd om hun heilig geloof te beschermen, dat geloof door christelijke liefde en werken ijverig te beoefenen en onder de bescherming der Onbevlekte Maagd Maria, van den H. Karel Borromeus en den zaligen Nikolaas de Flue, schutspatroon van het land: de Katholieke kunst en wetenschap te schragen.

„'t Is op de schilderachtige oevers van het meer der vier kantons, op deze voor alle Zwitsersche harten zoo dierbare oevers, 't is op den klassieken bodem, op den ouden grond onzer vrijheid, dat de Katholieken ook voor zich die vrijheid hebben ingeroepen, die in beginsel in al onze federale en kantonnale konstitutiën is bekrachtigd, doch, ten minste tot hiertoe, zoo vaak in de uitoefening miskend werd.

„'t Is ook op den vereerden grond, waar onze vrijheid ontkiemde, dat het genootschap-Pius IX dit jaar zijne eerste algemeene vergadering sedert zijne beplaalde vestiging gehouden heeft.

„De vergadering vereenigde zich in hetzelfde gebouw waar de bond van Stanz zijne zittingen houdt, en de heer Scherer opende ze met dezelfde woorden, die de zalige Nikolaas de Flue tot onze voorvaderen rigtte en waarvan de beknopte inhoud deze is:

„Bondgenooten! waardoor hebt gij overwonnen? — Door eenheid.... Vermijdt vreemden twist; weest goede buren, maar blijft vooral eensgezind; hoedt u voor tweespalt, zij zou uw verderf zijn... Zorgt gehoorzaam te zijn en elkander te beminnen; de vrede is immer in God, God is de vrede; weest dus bezorgd om den vrede te handhaven. Zijt gij op aarde voorspoedig, weest er dankbaar aan God voor en steunt de geregtigheid. Bemint elkander, o bondgenooten! en dat de Almagtige over u wake en u goedertierend zij, zoo als tot dus verre!”

„De prezident zeide verders: „Wij zijn een vreedzaam genootschap, *onze politiek bestaat in ons van alle staatkunde te onthouden*; maar wijl wij onze broeders, die met ons van denkwijze of geloofbelijdenis verschillen niet zullen beoorlogen, zoo zullen wij ook niet lijden dat men ons den oorlog verklare, en onze eendragt zal onze sterkte zijn, gelijk ons waardig en rustig gedrag de waarborg onzer regtzinnige bedoelingen zal wezen.”

„Ongeveer vijftig sektiën werden te Stanz vertegenwoordigd, gezamelijk meer dan honderd vijftig personen van allerlei stand, grootendeels mannen van rijpe jaren, vele geestelijken en burgerlijke overheden. Onder anderen was er tegenwoordig de eerwaarde pater Théadose, de nederige Kapucijn, wiens naam met zoo vele voor de godsdienst en menschheid nuttige instellingen gepaard gaat; den landamman Muller van Uri, wiens vermaardheid als ingenieur sinds lang onze grenzen overschreden heeft; de landamman Kaiser van Nidwalden, die tevens lid der Staten is; pater Vinistoerfer, een zeer geacht geschiedschrijver; de heer Schmid van Botenstein; de kanunnik Keller van Sint-Gall, enz., enz. Een tal schrijvers vertegenwoordigde de Katholieke pers.”

STADSNIEUWS.

236ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ1000 en daarboven). 5de Klasse, 4de Lijst: N°. 5768 ƒ2000, N°. 1245, 11949 en 16681 ieder ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 September.

BEVALLEN (7 Sept.): A. C. Meijer, geb. Jongeboer, Z. - L. van Breemen, geb. Weeber, Z.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55¾	2/m. Livorno	[illegible]
Zigt „	„ 56¼	„ Napels	[illegible]
2/m. Bordeaux	„ 55½	„ Petersburg	[illegible]
½/m. „	„ 55⅞	6/w. Weenen	[illegible]
3/m. Madrid	„ 237	„ Augsburg	„ 35½
„ Cadix	„ 239	„ Frankfort	„ 99¾
„ Sevilië	„ 236	2/m. Hamburg	„ 35
„ Bilbao	„ 236	Zigt „	„ 35³⁄₁₆
„ Lissabon	„ 40½	2/m. Londen	„ 11.72½
„ Porto	„ 40½	Zigt „	„ 11.80
2/m. Genua	„ 45¾	Rotterdam	„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Sept. België 2½ pc. 56⅞g; 4½ pc. 99⅜; Metal. 82⅝p; Nation. 83⅝p; Spanje 3 pc. 40⅜; uitg. 28¹¹⁄₁₆g.

PARIJS, 8 Sept. Rente kont. 4½ pc. 96.—, op tijd 3 pc. 72.40; Fr.-Oost, Spoorw. 687; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. 39¾; Rom. Leening —.

MADRID, 7 Sept. Spanje 3 pc. 41.50; 1½ pc. 29.50.

LONDEN, 8 Sept. Cons. 97⅛; Braz. 5 pc. ——; 3 pc. Mexiko 21⅜; 4½ pc. Peru 90; 3 pc. id. 70¼; 4½ pc. id. doll. bonds 77½; Grenada uitgest. 5⅞; id. werkelijke 21; 5 pc. Venezuela 38¼; 2¼ pc. id. 14⅞; 3 pc. Port. 46⅛; 3 pc. Spanje 45¼; 1½ pc. id. 29⅛; Amortiz. 10⅜; Coupons 5¼; 4½ pc. Russen 100½; 5 pc. id. 110; 2½ pc. Holland 66; 4 pc. id. 101½; Illinois Shares 75, id. 7 pc. Oblig. 82; Sardinië 91¾.

BERLIJN, 8 Sept. Stieglitz 5de serie 104¾; 6de id. 108¼; Rusland 5 pc. 110½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅞; Diskonto 4.

HAMBURG, 8 Sept. Mexikanen 5, Spanje 3 pc. 37⅝; 1½ pc. 27½, Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —; Vereinsbank 98, Noord-Duits. bank 91, Wissel op Londen kort —.—; 3/m. —.—, Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 8 Sept. Metalliek 5 pc. 81¾, Spanje 3 pc. 39½, 1½ pc. 28¾; Wissel op Londen 118⅛, Weenen 117⅜, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 3.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		8 SEPT. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106½	a		
Nederl. Bank	4 "		"		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt	64⅞	"	64 15/16	64⅞
Dito Dito	3 "	77¼	"	77 7/16	77 5/16
Dito Dito	4 "	99	"	99⅛	99 1/16
Amortisatie-Syndikaat	3½ "		"		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ "	138⅝	"		
Oost-Ind. Leening	4 "		"		
Aand. Holl. Spoorweg			"		
Leening idem	4½ "		"		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "		"		
Maatschappij van Weld.	4 "		"		
Belgie, Cert. Adm. B. Bk.	2½ "		"		
Dito *Rothschild*	2½ "	53⅞	"		
Frankrijk, Certifikaten	3 "		"		
Spanje, Obligatiën	1½ "	29	"	29⅛	29 1/16
Dito	3 "	45⅜	"	45 7/16	
Dito Binnenlandsche	3 "	39 13/16	"	39⅞	39⅞
Amortisable Schuld		10⅝	"	10 13/16	10¾
Bewijzen Coupon		5¼	"	5 5/16	
Crediet Instel. bij *Frost & C°.*			"		
Portugal, Obligatiën	3 "	47 3/16	"	47¼	
Dito 1856	3 "	46 5/16	"	46⅜	
Uitgestelde		29	"		
R[illegible] bij *Hope en C°.*	5 "	106⅜	"		
[illegible] idem 1828/1829	5 "	104⅜	"	104½	104⅜
[illegible] idem 1831/1833	5 "	92¼	"		
Dito bij idem 1840	4 "	87 5/16	"	87⅜	
Dito bij *Stieglitz*	4 "	87 5/16	"	87⅜	
Dito Nieuwe	4 "		"		
Dito 5de Serie	5 "	98½	"	98⅝	98½
Dito 1855, 6de Serie	5 "	102⅜	"		
Dito Adm. te Hamburg	5 "		"		
Dito dito te Londen	5 "	100¾	"		
Dito dito dito	4½ "		"		
Inschrijv. in Assignatiën	6 "		"		
Certifikaten van dito	6 "	67⅝	"		
Spoorweg Aktiën	5 "	75¼	"	76	75¼
Polen, Aand. 1835, fl. 500			"		
Obligatiën	4 pCt.	82⅝	"	82¾	
Pruissen, Oblig.	4½ "		"		
Aandeelen 1854	3½ "		"		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 "	81	"		
Dito dito	4 "	63¼	"		
Dito Metalliek	5 "	78 3/16	"	78 7/16	78⅜
Dito Rente Amsterdam	5 "	87¼	"	87 9/16	87 9/16
Dito Nationale 1854	5 "	78 13/16	"	79⅛	79 1/16
Dito dito	2½ "	39 15/16	"	40	40
Weener Bankaktiën	*f*	f 119	"		
Dito Aand. fl. 250, 1839	"		"		
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.		"		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			"		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "		"		
Dito bij *Rotschild*	5 "		"		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 "	101	"		
Dito	3 "		"		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 "	100¼	"		
Dito 1839 van £ 100	5 "		"		
Dito 1843 " " 100	5 "		"		
Dito 1852	4½ "		"		
Sardinië	5 "		"		
Peru, Geldl. 1854	4½ "		"		
Dito te Parijs	"		"		
Ecuador, Oblig. 1855	1 "	14⅛	"	14⅜	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4¾ "	35½	"	35⅝	
Dito Uitgestelde	2¼ "		"		
Grenada, Obligatiën	3¼ "	19 11/16	"	19¾	
Dito Uitgestelde		5 13/16	"	5⅞	
Mexiko, dito	3 "	20¼	"	20⅜	20⅜
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	/		"		
Dito dito	Lr. B "		"		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		"		
Amerik. Bank-Aktiën			"		
Illinois Spoorw. Aandeelen		80	"		
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	84⅜	"	84⅝	84⅝
Louisiana	5 "		"		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 "		"		

Russische Spoorweg doorgef. 250, 251.

De markt was over 't geheel, met uitzondering van Spaansche, evenwel in min of meer flaauwere stemming; men wil zulks eenigermate aan winstrealizatie toeschrijven.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3½ pCt.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 8 Sept.

Poolsche Tarwe bij partij hooger verkocht, andere soorten in een doen: 132 ℔ witb. Poolsche *f* 330; 130 ℔ b. dito *f* 315; 162 2 ℔ n. Bovenlandsche *f* 288; 160/2 ℔ j. dito *f* 290; 135 ℔ Kubanka *f* 305.

Rogge nagenoeg onveranderd: 121 ℔ Petersb. *f* 183; 118, 119 ℔ dito *f* 178, 179; 114/115 ℔ dito *f* 165 veil.-konditie; 128 ℔ Rostocker *f* 205.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit onverandend: 122, 123 ℔ Holst. *f* 231, 234.

Koolzaad. Fransch 70; Holst. 67 £. Op 9 vaten Olie in Sept. ek. 78½; Oct. 80; Dec. 81 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 44; Vliegend *f* 42¾; 1°. Okt. ek. *f* 43; Nov. *f* 43½; Dec. *f* 44. *Lijnolie* op 6/w. *f* 32¾; Vliegend *f* 31½; 1°. Okt. ek. *f* 32; Nov. *f* 32½; Dec. *f* 33. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39¼; Vliegend *f* 38.

SCHIEDAM, 8 Sept. Moutwijn *f* 16,75; Jenever *f* 22,25; Amst. Proef *f* 23,50; per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,— per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 9 Sept. Romain, Alfred Hortense, Caen.

HELVOET, 8 Sept. Hilken, Bremerhaven, New-York, l. v. Brouwershaven.

BROUWERSHAVEN, 8 Sept. Manley, Southern Cross, Bombay n. Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 8 Sept. Brongers, Sophia, Genua. — 9 Sept. Meijer, Nickerie, Suriname. - Harken, Cuba-Packet, Havanah.

HELVOET, 8 Sept. Admiraal Ver-Huell (st.), Havre.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte. ARNHEM, 8 September 1 el 32 duim.
KEULEN, 8 " 7 vt. 4½ "

Advertentiën.

(568) GETROUWD: P. P. J. D'AQUIN
en
J. J. E. M. MINDEROP.
ROTTERDAM, 8 September 1858.

(569) Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, A. M. PUTMAN, geliefde Echtgenoote van
G. BOTS.
NIEUWKOOP, 8 September 1858.

(565) Op den 7[e] September 1858 overleed te Delft, in den ouderdom van ruim 76 jaren, tijdig voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, de Hoog-Edel Gestrenge Heer Mr. A. J. L. BORRET, Staatsraad in buitengewone dienst, Oud-Commissaris des Konings in de Provincie Noord-Brabant, Commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder Grootkruis der orde van de Eikenkroon.

SEMINARIE HAGEVELD
TE VOORHOUT.

Inschrijving voor den nieuwen Cursus, aanvangnemende den 1sten October 1858.

Diegenen welke verlangen als Leerlingen te worden ingeschreven, moeten zich den 13 September e. k. persoonlijk aanmelden bij den Regent van genoemd Seminarie.

H. VAN BEEK.
HAGEVELD, 4 Sept. 1858. (560)

(512) Bij G. B. VAN GOOR te *Gouda*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

J. KRAMERS Jz.
NOUVEAU
Dictionnaire Français Hollandais,
naar de beste en nieuwste bronnen bewerkt. Prijs *f* **9.30.**

Dit Woordenboek, dat niet minder dan 1980 bladzijden, van 2 kolommen, en elke kolom 88 regels bevat, onderscheidt zich van al zijn voorgangers door goedkoopheid en volledigheid, gelijk dit reeds door verschillende Recensenten werd erkend. Het is een vraagbaak voor den LEERLING op de School en voor den GELEERDE in zijn Kabinet, zoowel voor hem, die een werk over NATUUR-, SCHEI-, GENEES- of KRUIDKUNDE beoefent, als die een THEOLOGANT, JURIST, PHILOSOOPH of ANAOTMIST leest, het verklaart de termen van den WISKUNSTENAAR en STERREKUNDIGE, van den INDUSTRIEEL en den KOOPMAN van den KRIJGSMAN en den ZEEVARENDE, ja zoo veel mogelijk *elke* NOMENCLATUUR, en is bovendien rijk aan gemeenzame en spreekwoordelijke zegswijzen en spreekwoorden.

Het tweede of Nederduitsch-Fransche deel gaat ter perse en zal zoo geregeld en spoedig mogelijk bij Afleveringen elk van 69 paginaas à 45 Centen het licht zien.

Men verlangt met primo November eene bekwam[e] **Keukenmeid**, van de R. C. Godsdienst en van goede getuigen voorzien, tegen ee[n] loon van *f* **80.** Adres met *franco* brieven onder de letters C. K. aan den Boekhandelaar G. W. VAN BELL[E] te Rotterdam. (56[6])

Wordt gevraagd een **R. C. Jongman**, wie vergund is het Fransch te on[-]derwijzen, onder *franco* adres aan L. H. BOELAARS, Kostschoolhouder te Cromvoirt. (55[.])

(513) G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, debiteert m[et] bijzonder succes à *f* 1.75 het in zijne soort geheel *uniek* werk van

ALEXIS SOYER,
DE BEKWAME HUISVROUW
OF
NIEUW KOOKBOEK

bevattende eene regelmatige en volledige reeks va[n] voorschriften, ter zuinige bereiding van alle dagelij[ks] voorkomende, zoowel als van meer zeldzame spijzen gepaard aan een helder onderrigt in het **inleggen** en **inmaken** van allerlei groenten, moeskruiden, vruchten, vleeschspijzen en anderen winter-voorraad.

Vijf en twintig drukken, in Engeland achtereenvolgend ve[r]schenen van dit meesterstuk van SOYER, wiens overlijde[n] op 5 Augustus j. l. als de dood van een wereldberoemd m[an] door de dagbladen werd aangekondigd, (zie het *Handelsbl[ad]* van 11 Augustus j. l.) en de menigvuldige hoogst gunstig[e] beoordeelingen, door de dagbladpers daarover geveld, pleiten gewis krachtiger voor zijne *degelijkheid*, dan onze aa[n]beveling dit zou vermogen.

ANNALES
CANONICORUM REGILARIUM St. AUGUSTINI
Ordinis S. Crucis.
EX MONUMENTIS AUTHENTICIS,
REVERENDISSIMO PATRE MAGISTRO-GENERALI,
FR. HENRICO VAN DEN WIJMELENBERG,
APPROBANTE ET OPITULANTE,
Collegit, disposuit, illustravit,
CORNELIUS RUDOLPHUS HERMANS,
Phil. Theor. Mag. Lit. Hum. Doctor Gymnasii Silvaeducen[sis]
Rector ordinis coronæ querceæ eques.

3 Tom. in 12°. *f* 7.5[0]

Dr. Hermans zegt onder anderen in den prospect[us] van dit werk het volgende:

„Daar deze religieuze vereeniging schaars in hare geschiedenis en instelling bekend is, verlangde de Hoogwaardige Meester Generaal der Orde, dat het *Chronic[on] Crusiferorum P. Henrici Russelii* (Coloniae 1635 in 12) op nieuw gedrukt, met een Charterboek of Codex Diplomaticus verrijkt en tot op den heudigen dag voortgez[et] zou worden. Door de diensten, welke het klooster v[an] Uden mij bewezen heeft, bij het bewerken der *Verzameling van Charters en geschiedkundige bescheiden b[e]trekkelijk het land van Ravestein*, waaronder Ude[n] ressorteert, met eenige kruisheeren, vooral met de[n] Hoogwaardigen Heer H. van den Wijmelenberg, m[ee] van nabij bekend geworden, mogt ik het verzoek n[iet] afslaan de bewerking daarvan op mij te nemen.

Uit de omschrijving van den titel ziet de lezer w[at] in deze *Annales* is opgenomen, waarbij ik mij van [de] latijnsche taal bedien, zoo nogtans dat de veelvuldig[e] bronnen bij uittreksels zijn medegedeeld in de taa[l] waarin die geschreven zijn.

Veertien platen versieren deze jaarboeken, als: [het] portret van den Generaal, den Hoogwaardigen heer [H.] VAN DEN WIJMELENBERG, dat van wijlen den Wel-Ee[r]waardigen heer GIELEN, Prior van St. Agatha; de z[e]gels van de kloosters St. Agatha, 's Hertogenbosch, Uden, Venlo en Ter Appel in de provincie Groninge[n;] de kloosters van Huy, Luik, Uden, Diest, St. Agath[a] (4 platen) en Ter Appel (2 platen) benevens een g[e]schilderd glasraam, dat Prins Maurits in 1612 aan [de] kerk van St. Agatha ten geschenke gegeven heeft waarop hij met zijn wapen is afgebeeld.

Wij vleijen ons dat dit uitgebreide werk welkom [zal] wezen, niet alleen aan de kloosterlingen der orde, [maar] en aan de overige geoorderde en ongeoorderde R. C. Ge[es]telijkheid, maar ook aan de liefhebbers van oudheid[en en] kerkelijke Geschiedenis."

Op aanzoek van den geachten schrijver heeft de [on]dergeteekende de uitgave voor Holland gaarne op [zich] willen nemen.

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg[ever].